GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek — Nro. 145. — 17. Grudnia 1821.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — C. K. Rząd kraiowy podał do umieszczenia następuiący

O k ó l n i k:

Dodatkowe przepisy względem myta drogowego i mostowego.

Dekretem wysokiey Kamery nadworney z dnia 17. z. m. do liczby 32817 uwiadomiono zostało:

1. że konie wierzchowe na mytach drogowych, mostowych i przewozowych, tey samey opłacie myta, iaka od bydła ciągłego niezaprzężonego pobiera się, podlegaią;

2. że od forszpanów cywilnych myto drogowe, mostowe i przewozowe ów Urzędnik cywilny płacić ma, który forszpanu używa; że zaś prożno idące cywilno-forszpanowe fury, a przeto konie i woły na forszpan wypisane, albo odbywszy forszpan nazad powracaiące, tak iak forszpan woyskowy za ukazaniem wydanych przez Zwierzchność Certyfikatów, albo Cedułki forszpanowey, od opłaty myta drogowego, mostowego i przewozowego uwolnione zostaią;

3. że wszystkie w Okólniku z dnia 15. Czerwca r. b. Nro. 31269 wyszczególnione uwolnienia od opłaty myta drogowego, także na myta mostowe i przewozowe rozciągaią się;

4. że ten, kto od zapłacenia myta, za nastąpioną rzeczywiście przeprawę na most lub przewoz należącego, naprzeciw istniącemu przepisowi, Okólnikiem z dnia 30. Sierpnia 1811, do liczby 32282 ogłoszonemu, uchyla się, za poprzedniczem wyindagowaniem, do złożenia 10ciorakiey ilości należącego myta mostowego lub przewozowego zmuszonym bydź powinien. Przytem oraz kara za nieoddawanie Cedułek mytowych po 1 ZR. w monecie konwencyyney od sztuki bydła ciągłego w zaprzęgu, zaś po 30 kr. w m. k. od każdey sztuki bydła ciągłego niezaprzężonego, równie też od każdey sztuki ciężkiego bydła pędzonego; a po 15 kr. w monecie konwencyyney od każdey sztuki pędzonego bydła drobnego, ustanowioną została.

Co do powszechney wiadomości ninieyszem podaie się.

We Lwowie dnia 2. Listopada 1821.

(*Podpisy*).

Dnia 12. i 16. Lipca r. b. rozdawano w Czerniowcach nagrody przeznaczone dla ulepszenia chowu koni i bydła rogatego; przyczem następuiące osoby odebrały ze Skarbu przepisane ceny:

a) poddany Wilhelm German, za naypięknieyszego po stadniku skarbowym źrzebca Cz. Zł. 20.

b) poddany Filip Sauer za naypięknieyszę po stadniku skarbowym klacz 6 Cz. Zł.

c) poddani Juon i Ursaky Hudyma za byka własnego chowu 12 ZR. M. K. i

d) poddany Juon Hudyma za krowę własnego chowu 8 ZR. M. K.

Nayiaśnieyszy Pan naywyższą uchwałą Swoią z d. 10. Października 1820, raczył Wacławowi Kubitschek Mechanikowi, i Karolowi Loos rytownikowi mieyskiemu nadadź pod prawnemi warunkami wyłączny w całey Monarchii przywiley sześcioletny na ich machinę wytłaczaiącą herby.

Gdy atoli teraz pomienione osoby na mocy wolności w duchu praw zasadę maiącey, oświadczyły; że względnie pomienionego przywileiu stosownie do Naywyższego Patentu z d. 8. Grudnia 1820 zachować się chcą i gdy ciż, wszystkim pomienionym Patentem ustanowionym warunkom i przepisanym formalnościom zadosyć uczynili, gdy nakoniec dobrowolnie, kontentować się chcą swobodą pięcioletnią, a zatem dokument przywileiu onym na lat pięć został wydany.

Wynalazek ich za nowy podany, zasadzać się ma co do istoty swoiey na tem: że uprzywileiowani machiną swoią wytłaczaiącą herby, która się od wszystkich dotąd znanych prass i machin wytłaczaiących różni, wiedney minucie 60 arkuszy herbów lub znaków do odznaczania gatunków tiutiunu lub innego użytku wycisnąć

są w stanie, przezco wycisków tych za tak małą cenę dostanie iak sposobym dotąd używanym byłoby niemożnością.

Nayiaśnieyszy Pan naywyższą uchwałą Swoią z d. 15. Pazdziernika raczył udzielić wyłączny przywiley swobody na lat pięc w całey Monarchii pod warunkami prawnemi Janowi Franciszkowi Stenzel na wynalezioną przez niego machinę wietrzną w kształcie młyna wietrznego z poziomo obracaiącemi się skrzydłami. Machina ta przewyższać ma w tem młyny wietrzne, iż iey użyć można zarówno przy każdym kierunku wiatru, ponieważ znayduiąca się w niey zasuwa pęd wiatru miarkuie.

Nayiaśnieyszy Pan naywyższą uchwałą z dnia 28. Października r. b. raczył Ignacemu Klein słudze urzędowemu przy Rządzie kraiowym Tyrolskim i Vorarlbergskim, nadadź wyłączny w całey Monarchii przywiley dwuletni na wynalazek mydła do czyszczenia, następuiących własności:

1) nie ma w sobie żadnego ostrego i szkodliwego zarodu;

2) szczególniey użyć go można do sukien białogłówskich, chociażby te miały naydelikatnieysze kolory, i były wyszywane lub pstro farbowane; ponieważ mydło to użyte w zimney wodzie (lecz i ciepła, osobliwiey w zimie nie iest szkodliwa, owszem skuteczność powiększa) brud i wszelkie plamy wywabia, a nawet kolorowi dodaie żywości.

3) bieliznę białowską służącą do stroiu, nierównie lepiey wyczyszcza iak inne mydła;

4) osobliwiey zaleca się użyte do czyszczenia haftów złotych, śrebrnych i galonów;

5) wyciąga plamy z sukna i materyy iedwabnych, przywracaiąc im powierzchowność zupełnie nowych materyy.

6) przez użycie tego mydła nie potrzebną i zbyteczną staie się żołć wołowa, gorzałka, sól szczawiowa i inne tym podobne środki;

7) nakoniec użyte częściey do umywania rąk, nadaie skórzę gładkość.

Stosownie do oznaczeń, na które się względem pożyczki z roku 1821 w ilości trzydzieści i siedem millionów pięćkroć sto tysięcy ZR. w mon. konw. z przedsiębiorcą tey pożyczki umówiono i takowe do publiczney podano wiadomości, wypłat pożyczki tey nastąpi w skutek czternastu losowań podług w tey mierze ogłoszonego planu losowania.

Pierwsze losowanie odbędzie się publicznie w d. 2. Stycznia 1822 o godzinie 10 rano w klasztorze Franciszkanów, przy ulicy »Singerstrasse«, w gmachu przeznaczonym do wszystkich przyszłych losowań, a w obecności dwóch C. K. Kommissarzy Nadwornych, Radcy Stanu powszechney Kamery Nadworney, Kawalera Füljod, i Dyrektora Długi Stanów opłacaiącego procenta, Scharff, tudzież Członka Dyrekcyi uprzywilejowanego Austryiackiego Narodowego banku, przyczem zachowane będą następuiące przepisy:

»Ponieważ na pożyczkę tę wydano 150,000 obligacyy, oznaczonych z następnemi numerami, począwszy od 1 aż włącznie do 150,000; zatem wygotowano pod dozorem wspomnionych C. K. Kommissarzy Nadwornych odpowiedną ilość losów, opatrzonych następnemi liczbami od 1 aż do 150,000 i włożono ie do naczynia na ciągnienie przeznaczonego.«

»Każdego dnia losowania, włożono będzie do osobnego naczynia tyle karteczek wygrywaiących ile potrzeba do podziału według planu ciągnienia, wyiąwszy nayniższey klassy wygrywaiącey w każdem wygrywaiącem losowaniu.«

»Ponieważ przy pierwszem losowaniu z 2,800 obligacyy długu przypada 1,600 numerów do ostatniey klassy 300 ZR., a do 1,200 numerów względnie planu ciągnienia powinny bydź większe wygrania przywiązane, zatem przy pierwszem losowaniu utworzonych będzie 1,200 karteczek wygrywaiących, i te włożone będą do naczynia na to przeznaczonego. Poczem przy każdem losowaniu, wyymie się z owego naczynia tyle numerów ile obligacyy podług ogłoszonego iuż planu ciągnienia potrzeba poddadź losowaniu, i z każdym numerem obligacyi ciągnięta będzie coraz tak długo przypadaiąca nań wygrana, dopoki się nie ukończy ciągnienie wszystkich karteczek wygrywaiących.«

»Po wyciągnieniu większych wygranych, nastąpi ciągnienie owey liczby numerów, które podług planu przypadaią do naymnieyszey klassy wygrywaiącey, przyczem równoczesne wyciąganie karteczek wygrywaiących zaniechane będzie, ponieważ przypadaiąca na tę klassę wygrana wiadoma iest z planu ciągnienia.«

»Ztąd nastąpi to, przy pierwszem losowaniu względnie ostatnich 1,600 numerów, na które przypada wygrana 300 ZR.«

»Podczas każdego ciągnienia odczytywane będą wyciągnięte numera i przypadaiące nań wygrane i wciągnięte zostaną do przeznaczonego na to protokułu.«

»Podług tych oznaczeń przedsięwzięte są wszystkie przygotowania do pierwszego nastąpić maiącego losowania. Rezultat każdego losowania ogłoszony będzie niezwłocznie drukiem

i przypadaiące podług planu losowania wypłaty uskuteczniać będzie od 1go Kwietnia 1822 C. K. ogólna długu Stanu Kassa, i dom wexlowy M. A. Rothschilda i Synów w Frankforcie nad Menem.«

Wiadomości zagraniczne.

Portugaliia, Brazyliia i Algarbiia.

Nie może bydź nigdy bardziey uderzaiący a razem przerażaiący obraz (wyraża Dostrzegacz Austryiacki) głębokiego poniżenia w iakie popadła powaga i władza Króla w tym kraiu pod panowaniem demagogicznem władzców rewolucyynych, zowiących się Stanami, czego dowodzi następuiący wyciąg z naynowszych rozpraw tego Zgromadzenia. Na posiedzeniu z d. 30. i 31. Października wzięto pod rozwagę 90 paragraf Konstytucyi, względem którego dotąd toczyły się rozprawy. Takowy iest następuiącego brzmienia: Od Króla zawisło zatwierdzenie ustawy, co uczyni napisawszy własną ręką. »Sankcyionuię, i ogłoszoną bydź ma iako ustawa.« — Atoli gdyby Król, naradziwszy się z Radą Stanu miał powody, do odmówienia zatwierdzenia swoiego wyrokowi Stanów lub takowego odmienienia, może to uczynić w sposobie następuiącym: »Zwraca się Stanom« i załączyć powody swoie pod swoim podpisem. Powody takowe przełożone będą Stanom, wytłoczone w dzienniku Stanów i rozpoznane. Jeżli dwie trzecie części Deputowanych uznaią, aby wyrok ten pozostał *in statu quo*, będzie on nowo przełożony Królowi, który musi go zatwierdzić w ciągu dni dziesięciu. Gdy przeciwnie wspomnione powody uznane zostaną za ważne przez dwie części Deputowanych, wyrok zostanie odwołany lub zmieniony, i przedmiot ten nie może bydź iuż wnoszony tegoż roku.« — Rozprawy trwały dwie godzin, naywściekleysi demagogowie Zgromadzenia między którėmi szczególniey odznaczyli się PP. Miranda, Soares Franco, Moura, Borges Carneiro i Fernandez Thomaz, używali całey swey wymowy, dla uzyskania następuiącey odmiany, która też została przyiętą, mianowicie miasto dwóch trzecich części — większość, i miasto w dniach dziesięciu — natychmiast! P. Miranda zbiiał tych, którzy bronili powyższego paragrafu i owego Konstytucyi Hiszpańskiey, nadaiącego Królowi Veto do dwóch prawodawstw; przekonany iestem rzekł, iż lud Hiszpański żałuie przyięcia tego paragrafu, lecz lud iest ciemny i niestety postrzegam toż samo pomiędzy moiemi rodakami; gdy idzie rzecz o przedmiot nieznaczny lub sprawę publiczną, widziemy napełnione galeryie; dzisiay idzie tu o przedmiot, od którego zawisło szczęście ludu a galeryie są puste. P. Marjiochi rzekł: moiem zdaniem nie trzebaby Królowi zaledwie przeyrzenia dozwalać; że zaś chcemy mu przyznać *Veto suspensivo* więc należałoby miasto dwóch trzecich części powiedzieć tylko: »dosyć, że więcėy iak przez trzecią część Deputowanych będzie dozwolono.« — P. Borgos Carneiro starał się dowieść, że Veto iest użyskaną nad władzą prawodawczą uzurpacyią; rzeczą zgubną, uprzedniem wyrokiem; ze sposobu iakim powstaie starał się wyciągnąć powody do ograniczenia onegoż i utrzymywał zdanie, że Władza prawodawcza podlega bardziey zepsuciu iak Wykonawcza, która maiąc siłę zbroyną posobie, prędzey może bydź poduszczoną do zaięcia się więcey swoiem dobra iak ludu. — Paragraf 89, opiewaiący, że wyrok powinien bydź przełożony Królowi przez Deputacyię do zatwierdzenia, tylko na takowy przypadek został przyięty, gdyby niebyło Króla w Stolicy. P. Fernandez Thomaz sądził, że Deputacyia Stanów niemoże wszędzie iechać za Królem, albowiem łatwoby zdarzyć się mogło, że Król mogłby się zabawiać, dziś w iednym iutro w drugim pałacu. — Ministrowie i Sprawuiący interessa przy Dworach zagranicznych maią iuż bydź mianowani i przed 20. Listopada udadź się na swoie przeznaczenie. Chociaż mianowania te nie ogłosił ieszcze Dziennik Rządowy, wiadomo przecie, iż pomiędzy nimi niemasz osób z wyższego Stanu szlachty. Król rozkazał, aby imiona Proboszczów, obeznawaiących lud z systematem konstytucyynem umieszczać w dzienniku Rządowym, przeciwnych zaś podawać sądom. — W tym samem piśmie umieszczono wiele artykułów obstaiących za tem, by nowy Kodex karny niezawierał w sobie ani kary śmierci ni też odeymowania członków ciała. Batallion woyska liniiowego wsiadł w 3. Listopada na okręt i popłynął do Pernambuko.

Hiszpaniia.

Względem teraźnieyszego Stanu rzeczy w Hiszpanii a szczególniey względem coraz bardziey śmielszych zabiegów rewolucyionistów Hiszpańskich po prowincyiach, umieściły pisma publiczne list z Hiszpanii, zawieraiący: »Doznaiemy na pozor pokoiu, doniesienia Kommissyy zdrowia z Kadyxu i Andaluzyi, są bardzo zaspokaiące. Tymczasu zdaie się, że ogień tli w popiele i niechęć ku teraźnieyszemu Ministeryium coraz bardziey wzrasta. Ministrowie będą musieli wyyść z tego otrętwie-

nia, tub Liberaliści którzy są liczni i czynni, zepchną ich i zaprowadzą Rząd po swoiey myśli. W Madrycie zaspokoiły się tem tylko kupy pospólstwa, iż zebrawszy się przed Municypalnością i na placu Puerta del Sol wołały: »Precz z Ministeryium! Precz z Despotyzmem!« Wiadomości z prowincyy bardziey są niespokoyne. Opowiadałem iuż WPanu o wypadkach w Sarragossie zaszłych w ostatnich dniach Października, pod tenże sam czas (w 30. Października) zaszły rozruchy w Sewilli innego rodzaiu. Jak wiadomo patryioci tego miasta podali do Króla adress przeciwko postępowaniu tamecznego Sądu Appellacyynego w sprawie Elia. Dziennik Imparcial umieścił w obszernym swoim artykule nie co dotkliwą krytykę tego adressu. Zaledwie nadszedł Numer 24 tego pisma do Sewiili, gdy rozłożono ogień na placu konstytucyynym i numer ten publicznie spalono. Zdaie się, że patryioci przypisuią udział do tey krytyki Afrancesadom; gazeta Sewillska zawiera przeciwko nim wymierzony artykuł, temi kończący się słowy: »Niepowinniśmy się obawiać naszych zewnętrznych i wewnętranych nieprzyiacioł wyiąwszy Afrancesadów, oni to podżegaią wewnętrzną woynę, utrzymuiącą Oyczyznę w tem nieustannem natężeniu; iuż ią raz zaprzedali i uczyniliby to dwadzieścia razy, gdyby im przyniosło korzyści! Mężni Hiszpanie! Ci to są nasi prawdziwi nieprzyiaciele; widzicie iak dumnie i hardo poczynaią! Dałby Bóg abyśmy w czasie nie opłakiwali naszey względem nich wspaniałomyślności i powolności!« Nierównie gorzey donoszą z Kadyxu pod d. 2. Listopada: »Gdy się tu dowiedziano, że Jenerał Venegas niegdy Jeneralny Kapitan Gallicyi mianowany iest dowodcą naszey prowincyi raptownie opanowała niespokoyność wszystkich mieszkańców; zebrali się w liczne kupy, ogłosili mianowanie to za naruszenie Konstytucyi i wykrzyknęli głośno: »Że sama Konstytucyia iest zagrożoną!« Własnie nadeszły Numer dziennika: »Universal« z d. 25. Października zawieraiący artykuł przeciwko obchodom odprawionym na cześć Riega nie mało się przyczynił do roziątrzenia umysłów. Coraz bardziey począł się lud skupiać; ułożono na prędze stos; mowca odczytał ów obrażaiący artykuł; gazetę tę Ministeryialną podarto w kawałki i przy odgłosie: »Niech żyie Konstytucyia! Niech żyie Riego!« wrzucono ie na ogień. Poczem lud poszedł przed dom myta niosąc popiersie Riega. Jeneralny dowodca ukazał się; Kapitan Rute miał do niego rzecz w imieniu w okół stoiących, mieszczącą w sobie te naygłownieysze okresy: »Lud nie chce, abyś WPan składał dowodztwo Prowincyi naszey, niechce wiedzieć o P. Venegas; mianowanie to uważa iako raz śmiertelny, zadany wolności; lud ten nie chce na sterników innych mężów, iak tylko tych, którzy szczerze oddani są systematowi Konstytucyynemu!« Jeneralny dowodzca odpowiedział: »iż zwołał Władze dla naradzenia się z niemi nad środkami potrzebnemi do tego przedsięwzięcia; poważał on zawsze tyle lud Hiszpański a szczególniey mieszkańców tego bohaterskiego miasta, że, gdyby nawet powrócił do prywatnego stanu, nieopuściłby nigdy Kadyxu.« Wtedy wzniosł się odgłos: »Bogdayby przybył Riego!« Dowodca odpowiedział: »Dałby Bóg, aby ziechał! wtedy rozkazywaliby tu dway iedną ożywieni wolą!« — Poczem przeciągnął lud przed salę zgromadzenia patryiotycznego, które ogłosić kazało własnie pod ten czas zapadłą uchwałę następuiącą: Towarzystwo sądzi, aby nie wpuszczać Jenerała Venegas do miasta, poselstwo iego w teraźnieyszych okolicznościach zdaie się bydź podeyrzane: gotowe ono iest odeprzyc siłą każdy gwałt, ile razyby takowy przedsiębrał Rząd, nie chcąc oddadź pod rozkazy tey prowincyi cnotliwemu, przychylnemu do Konstytucyi i za takowego publicznie znanemu obywatelowi; przymioty, iakich na przyszłość wymagać będziemy także od korpusu maiącego bydź przeznaczonym na załogę do naszego miasta.« O godzinie 9 wieczorem rozeszli się wszyscy spokoynie. Następuiącego dnia rano wysłały Władze gońca do Króla z adresem ułożonym w nocy. Dzisiay rano zebrało się 5 bataliionów milicyi mieyscowoey na stoku miasta, dla ćwiczenia się w broni. Pułkownik zapowiedział onym zebranie się w rozkazie dziennym, gdzie wyraził; »Okoliczności wymagaią stanowczo, aby bataliony ćwiczyły się w robieniu bronią i obrotach woiennych, dla postawienia i oparcia się źle myślącym, gdyby zechcieli targnąć się na wolność. Spodziewa się, że obywatele, którym ma zaszczyt dowodzić, przeięci temi powodami chętnie poświęcą się tey ofierze.« — Taki brzmi list z Kadyxu. Ciekawa rzecz iak sobie postąpi Ministeryium w takim razie. — Stany trudnią się teraz środkami przeciwko obiegowi pieniędzy obcych. Pomiędzy temi iest wiele talarów Francuzkich po trzy liwry, znane Torrenos, ponieważ tenże ułatwił onym wniyście do kraiu podczas pożyczki Lafitta. Uczyniono wniosek zniżenia onych, a kassy publiczne miały płacić w pieniądzach papierowych ilość odciągnioną; obawiano się atoli, iż przez to musiałby Skarb wielką ponieść stratę.«

Oto są niektóre texty z namienionego wyżey adressu Władz Kadyxeńskich przesłanego Królowi: »N. Panie! Postępuiemy szczerze, Ia naypierwszy na drodze Konstytucyyney!« Te były słowa WKMości, gdy zaprzysięgałeś Konstytucyię.« Cały Narod oddawał WKMości sprawiedliwość zawierzaiąc Jego słowu, i i nie chwiałby się w wierze swoiey, gdyby postępowanie Ministrów WKMości nie było tak sprzeciwiaiące się Konstytucyi. Często i w sposobie gorszącym naruszone przez nich ustawy i Konstytucyia; nieustanne prześladowanie tego, który przywrócił wolność Hiszpańską, Jenererała Riego; skutki, iakie za sobą pociągnęło przeniesienie Jenerała Lopez-Bannos z Nawarry; mianowanie dwóch niezdolnych i w mniemaniu publicznem wzgardzonych ludzi na Ministrów Woyny; przesadzona gorliwość w pociąganiu do Sądu przeiętych zasadami Konstytucyynemi, wystawiaiąca sprzeczność z tą opieszałością, z iaką toczy się tak dawno rozpoczęta sprawa przeciwko nieprzyiaciołom Konstytucyi; zatrzymanie tych samych Sędziów Trybunału, którzy byli za despotyzmu; oddalenie naczelników przychylnych nowym instytucyiom od korpusów, dla zastąpienia onych mieysce przez innych, co nie są takiemi; bezkarność Duchownych, którzy dalecy od zachęcania swoich owieczek, aby wypełniały powinności Konstytucyynego obywatela, każą i rozszerzaią przeciwne nauki i wszystko to łączy się, by nie tylko zniszczyć wszelkie zaufanie ku teraźnieyszym Ministrom, lecz zrządzić to przekonanie, iż oczewiście używaią tylko mocy swoiey ku obaleniu nowego systematu, chcąc włożyć znowu na Narod pęta, od których ten uwolnił WKMość krwią swoią, kładąc na głowę WKMości wydartą Kóronę tyranowi Europy. Jeźli potrzeba ieszcze więcey dowodów, na usprawiedliwienie niechęci Narodu ku Ministeryium, więc przywieść można odwołanie Jenerała Empecinado od rządu Zamory i mianowanie w mieyscu naszego Jeneralnego Dowodcy Jenerała Venegas; mianowanie, nie maiące oczewiście innego celu, iak, by przygotować polityczną odmianę, zastraszyć Władze przy śledztwie wypadków z dnia 10. Marca 1820, i zrobić sobie podobny wpływ na wybory Deputowanych, aby takich wybrano ludzi, którzyby mogli obalić teraźnieyszy systemat. Venegas okazał się nieprzyiacielem nowego systematu; gdy dowodził w Gallicyi w 1820 opierał się zaprowadzeniu tego systematu, i wolał raczey bydź uwięzionym iak nań zezwolić. — N. Panie, nie może bydź dla Ministeryium WKMości tayny smutny stan Narodu, nie może on niewiedzieć o wyroku, wydanym przez nadzwyczayne Stany iako o środku bezpieczeństwa ku utrzymaniu wolności; nie mogą mu bydź nieznane przymioty, które czynią niezdolnym Jenerała Venegas do sprawowania obowiązków dowodcy nad tak ważnym punktem Państwa. Ministeryium nie powinno dłużey wystawiać igraszce uświęcone WKMości imie. Zależy tak sprawie i bezpieczenstwu Narodu, iak i osobie WKMości, abyś oddalił Ministrów swoich; ponieważ, gdy niezasługuią na ufność Narodu, nie mogą bydź także godnymi i W. K. Mości zaufania!«

F r a n c y i a.

Monitor z d. 26. Listopada zawiera rozporządzenie Krolewskie z d. 14. z. m., ograniczaiące dotychczasową działalność przedsiębierstw, towarzystw, agencyy i kompanii assekuracyynych, dla zastąpienia (*remplacement*) powołanych do woyska ludzi młodych, mocą ustawy naboru z d. 10. Marca, z powodu szkód mogących zayść przy tem względnie składu i karności woyska, i zaleca, że podobne przedsiębierstwa ku wspomnionemu celowi nie mogą inaczey istnieć iak za upoważnieniem Królewskiem, które po zdaniu sprawy przez Ministra Spraw Wewnętrznych i uprzedniem zatwierdzeniu przez Ministra Woyny udzielone zostanie.

Z Paryża d. 17. Listopada. — Żadna z gazet nie namieniła nic o krotkim pobycie w naszey Stolicy Xięcia Leuchtenbergskiego (Xięcia Eugeniusza) wyiąwszy Kuryiera Lyiońskiego, który go przecie nie wymienił. Był on tu rzeczywiście za pozwoleniem Króla przez trzy dni, dla rozmówienia się z Jenerałem Bertrandem względem ostatniey woli Bonapartego, przyczem zachowywał nayścisleysze *incognito.*

Konstytucyionista oświadcza się względem niedawno ogłoszonych sporów o zapisach Buonapartego tak: »Przed odiazdem swoim na wyspę S. Heleny złożył on summę czterech millionów franków na pewnym banku, i z tych zapisał w testamencie swoim 2 milliony Jenerałowi Montholon, a drugie dwa milliony Jenerałom Bertrandowi, Davoustowi, Gourgandowi P. Lascasas i innym osobom w iego służbie będącym; otoż taka to iest rzecz, którą przeistoczyły Angielskie gazety.«

W d. 19. Listopada rozpoczęła się przed Sądem Parów sprawa o zdradę kraiu przeciwko Maziau Podpułkownikowi strzelców konnych byłey gwardyi. Jak wiadomo Sąd Parów wyraził w d. 16. Lipca w sprawie o spisek z d. 19. Sierpnia z. r., że Maziau, ieden z

)(2

głównych oskarżonych, zbiegł zaraz po odkryżym spisku, lecz poymany w d. 22. Czerwca w Velselve pod Loewen w Królestwie Niderlandzkiem wydanym został Francyi. Sąd Parów roztrzygnął, aby sprawa iego odłączona od innych oskarżonych, i w następnem posiedzeniu rozpoznaną i odsądzoną została. Maziau ma około 44 lat, rodem z Versallu. Wszedł on iuż był powtórnie w związki małżeńskie, i z pierwszego związku miał osmioro dzieci. Maziau pokazał się w d. 19. Listopada w sukni czarney z krzyżem legii honorowey. Obrońcami iego byli PP. Odillon Barrot i Berville; publicznym oskarzycielem P. Peyrennet. Przy odczytaniu imion Parów niedostawało więcey onych iak 100 osób; niebędą oni mieli udziału do sprawy. Pisarz odczytał znaiomy akt oskarzenia, w którem Maziau wymieniony iest iako uczestnik spisku, wymierzonego przeciwko osobie Króla lub członkom rodziny Jego, a miał mieć zamiar obalić Rząd lub Następstwo Tronu i uzbroić obywateli przeciwko Władzy Królewskiey. Ponieważ Prokurator Jeneralny nie miał nic więcey dodadź, przystąpiono zaraz do słuchania świadków. Naypierwey wystąpił Karol Bęrard odstawny szef batallionu i pierwey zawikłany w tę sprawę, iako oskarzony i donosiciel, i opowiedział o tylekroć namienionem zeyściu się z Maziau w d. 4. Sierpnia w bazarze na śniadaniu u Malleta. Tam to miał mówić Maziau o nastąpić maiącey zmianie Rządu i powiedzieć, iż udaie się do Cambrai; dla ujęcia sobie woyska. Maziau temu przeczył, i P. Odillon Barro uczynił uwagę, że Berard w dzisieyszem opowiadaniu popadł w sprzeczność, ponieważ iuż raz twierdził, że Maziau nie dał mu wprost żadnych zleceń a przecież zapewniał, Maziau mówił, polegamy na nim (Berardzie). Dalsze słuchanie świadków odłożono do dnia następuiącego.

W dniu 20. t. m. postępował daley Sąd Parów w słuchaniu świadków Maziauna. Guiraud, chyrurg pułku la Ferre, rzekł, Maziau kazał mu do siebie przyyść w d. 6. Sierpnia, gdy iechał do Flandryi, i mówił do niego: że woysko miało wyruszyc *à la Quiroga* naprzód, pociągnąć przeciw Tuilery i tam zatknąć chorągiew trzechkolorową: czy Maziau wzywał go do uczestnictwa, nie wie pewnie; Pułkownikowi swoiemu powiedział on dopiero o rozmówie z Maziaunem, gdy Monitor doniosł o odkrytym spisku (mianowicie w d. 24. Sierpnia). Hrabia Boissy-d'Anglas; »Czemu tak pożno?» — Guiraud: »Przez ludzkość.« — Hrabia; »Byłoż to przez ludzkość, żeś WPan wmieszał do tey sprawy imie Jenerała Foy?« — Guiraud milczał. — Maziau oswiadczył; że żadney podobney rozmowy nie miał z Guiraudem. Obadwa następni świadkowie były Pułkownik Sauset i zawiadawca bazarem, Mallet, wyznali, iż nie wiedzieli nic o żadney polityczney rozmowie między Maziaunem a Berardem na śniadaniu w bazarze d. 11. Sierpnia. Nastąpili inni świadkowie, Grant, Kapitan artyleryi w pułku Laferre, do którego mówił Maziau o niechęci woyska i Narodu; Podpułkownik Eprard, który onemuż przyniosł pismo zalecaiące dla Granta; Porucznik Harlet, z Valenciennes, którego pytał się Maziau o duchu pułku (15. piechoty); były Kapitan Parquin w Amiens, któremu Maziau posłał z Paryżu paczkę ze swoim mundurem strzelców gwardyi i kokardą trzykolorową; Brousse, Dyrektor poczty w Cambrai, którego pytać się miał Maziau, gdy nie miał do niego żadnego z listów na poczcie zaległych *porte restante*. »Czyli ich nie oddał Policyi?« Kapitan Limonet, od strzelców Varskich, którego Maziau pytał się w Arras: »czy iest Konstytucyionistą?« na co mu tenże odpowiedział: »iż nie wie co to znaczy bydź Konstytucyionistą i t. d.« Maziau przeczył większą część tych zeznań, i dalsze badanie odłożono do d. 21. t. m.

Gazeta Lwowska wychodzić będzie w roku 1822 iak dotąd, to iest: w tygodniu trzy numera Wiadomości politycznych a trzy Rozmaitosci i Dodatek.

Cena pozostaie dawna mianowicie za czas od 1. Stycznia do konca Czerwca 24 ZR. W. W. lub 9 ZR. 36 kr. M. K. Prenumeratę przyymuie C. K. Zwierzchny Urząd poczty Lwowski i wszystkie C. K. Urzędy pocztowe prowincyyne.

PP. Prenumeratorowie raczą gazetę naydaley do d. 24. b. m. zamowić, by podług tego można iey nakład urządzić.

Redakcyia F. Krattera. — Drukiem J. Pillera.